

Centraal Planbureau

10 jaar Zvw

Operatie Cure geslaagd ?

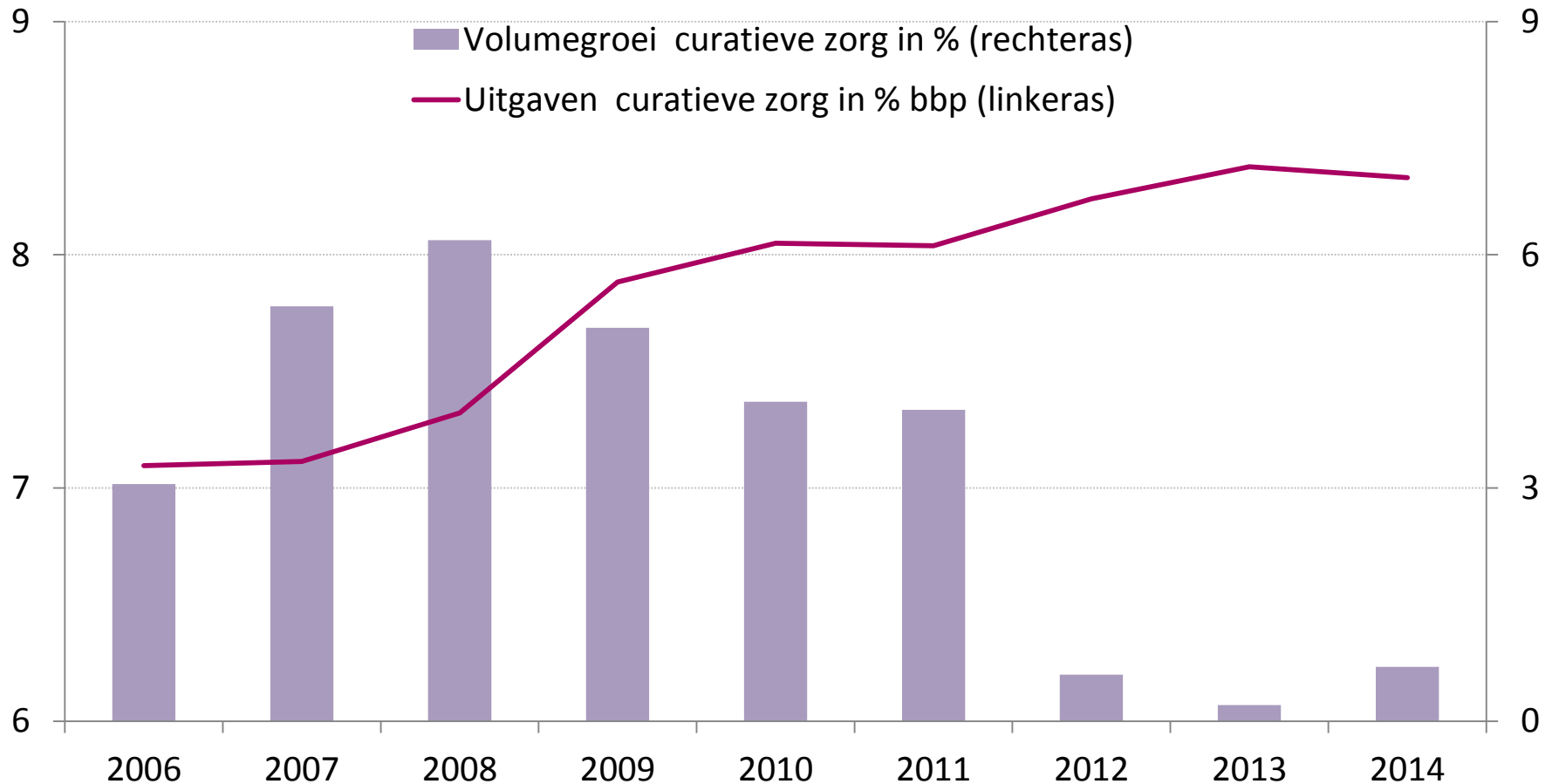
Centraal Planbureau

10 jaar Zvw:

- Resultaten in grote lijnen
- Werkt het zoals beoogd?
- Hoe nu verder ?

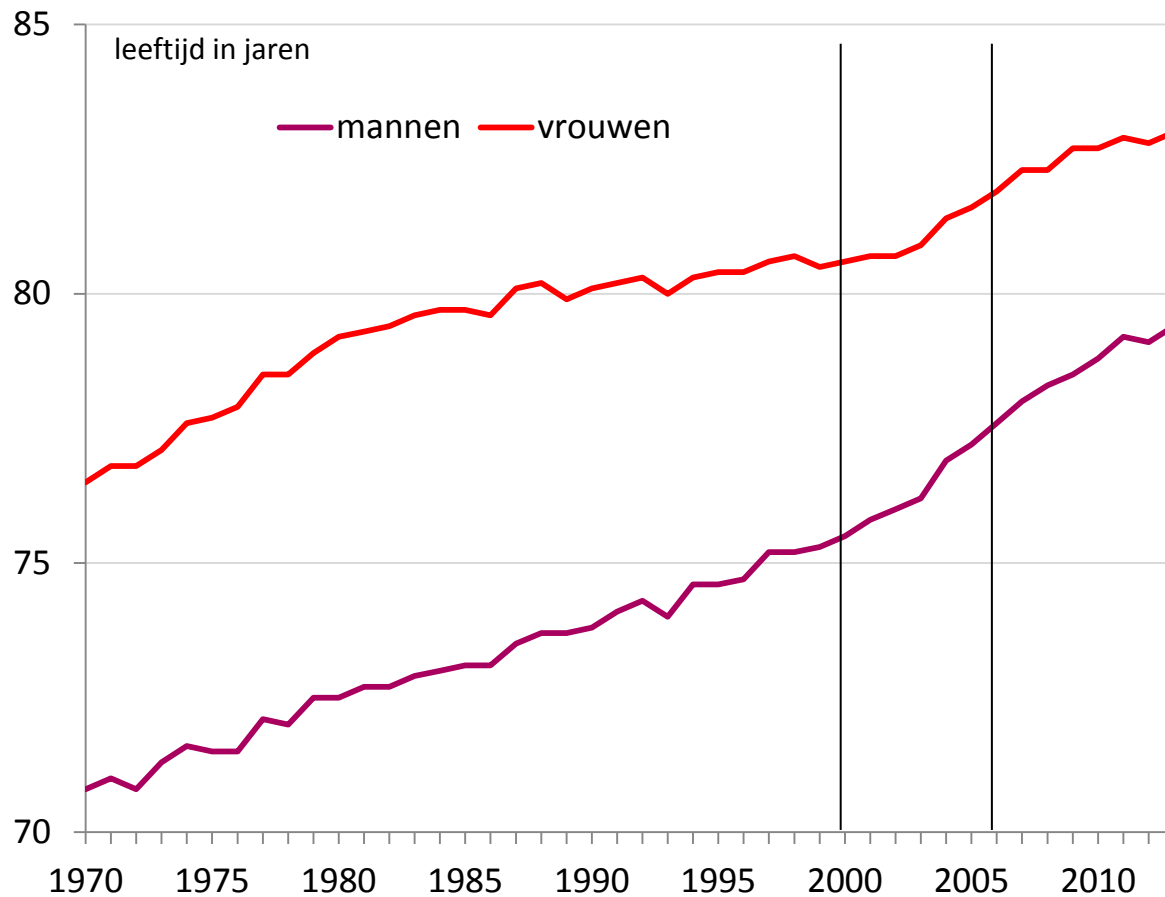
Ontwikkeling uitgaven in de curatieve zorg

Bron: CBS Zorgrekeningen

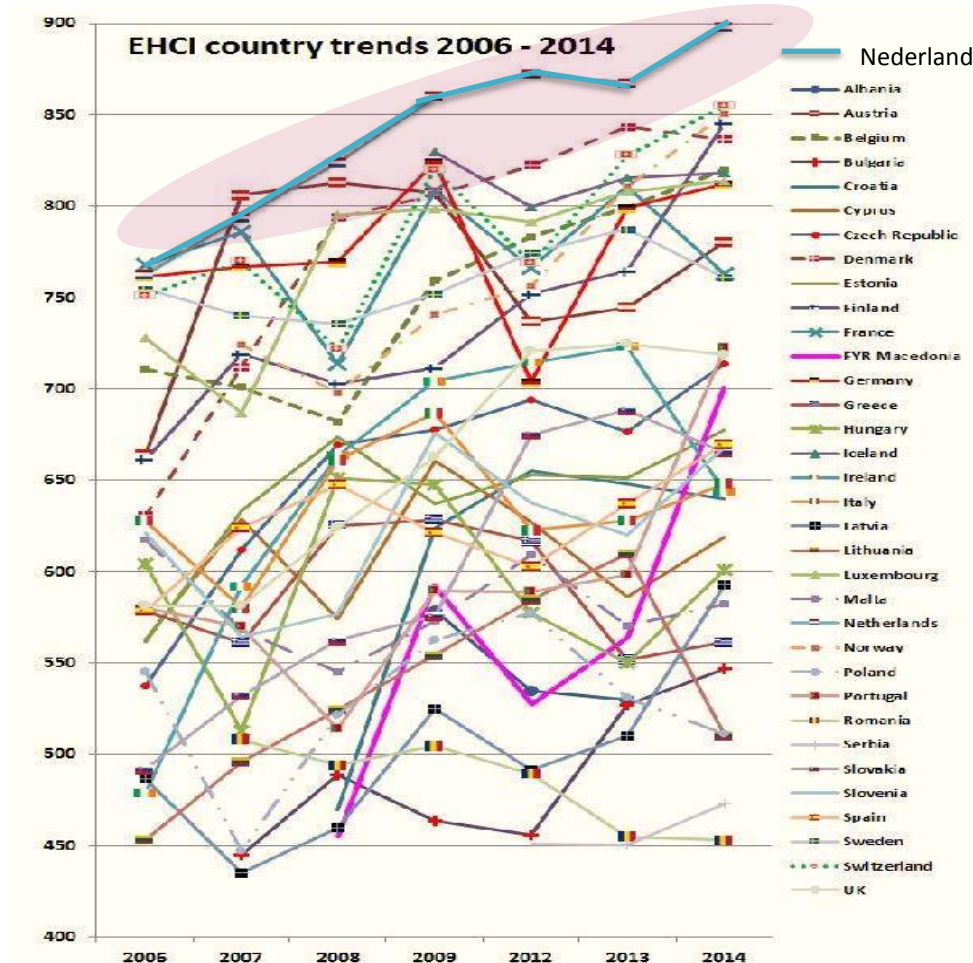

Levensverwachting bij de geboorte

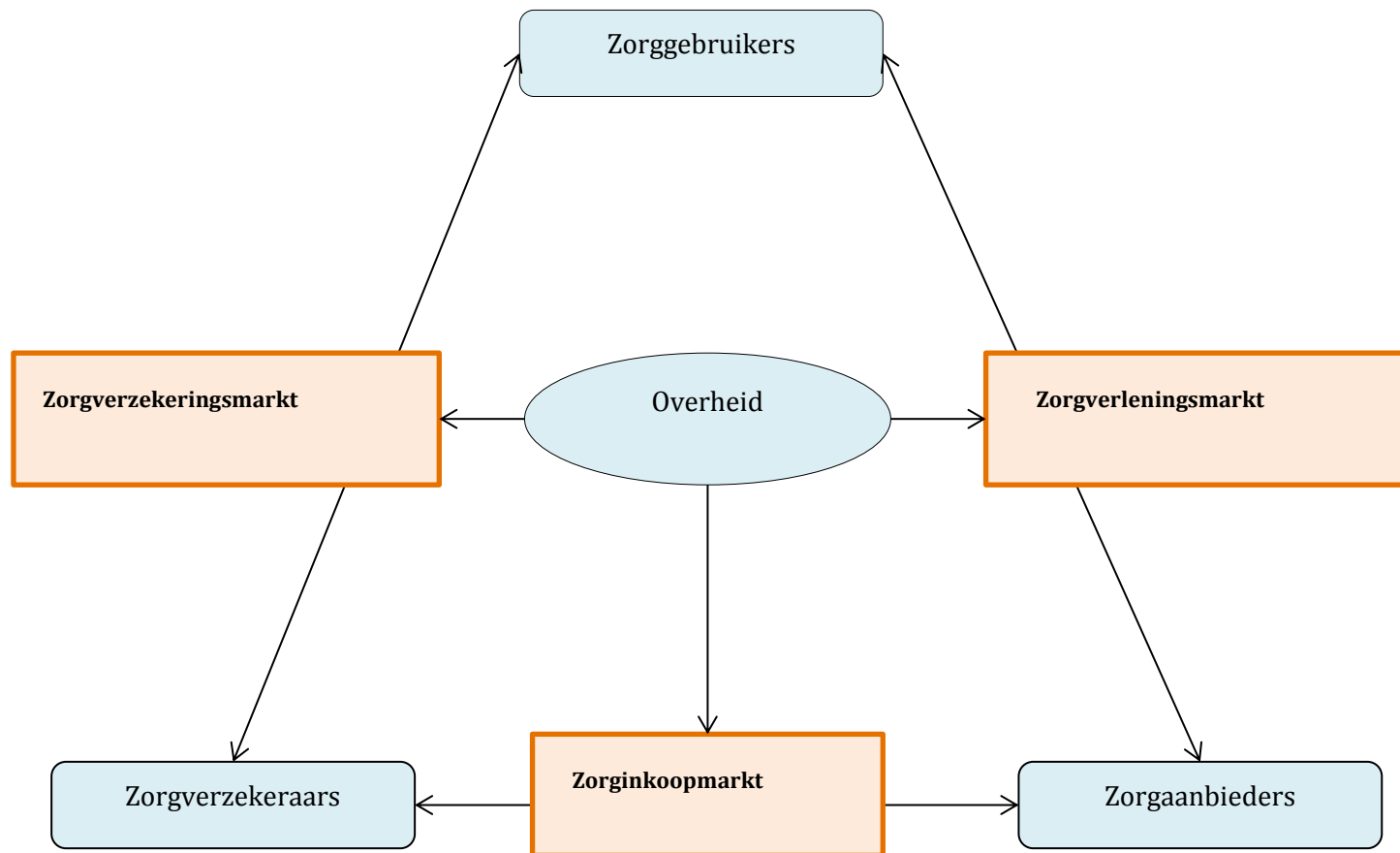

Nederland on top in Euro Health Consumer Index

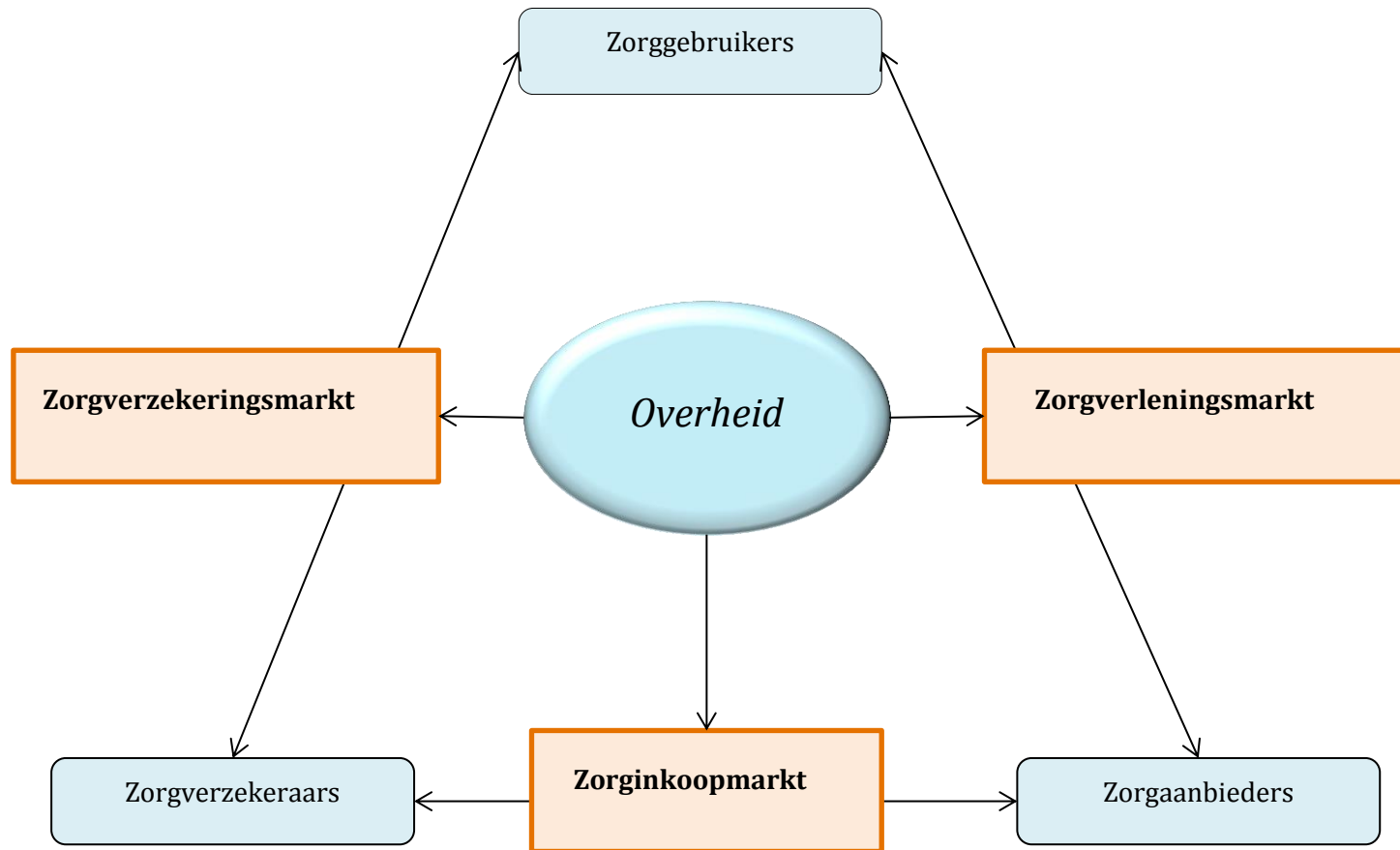

Gereguleerde marktwerking

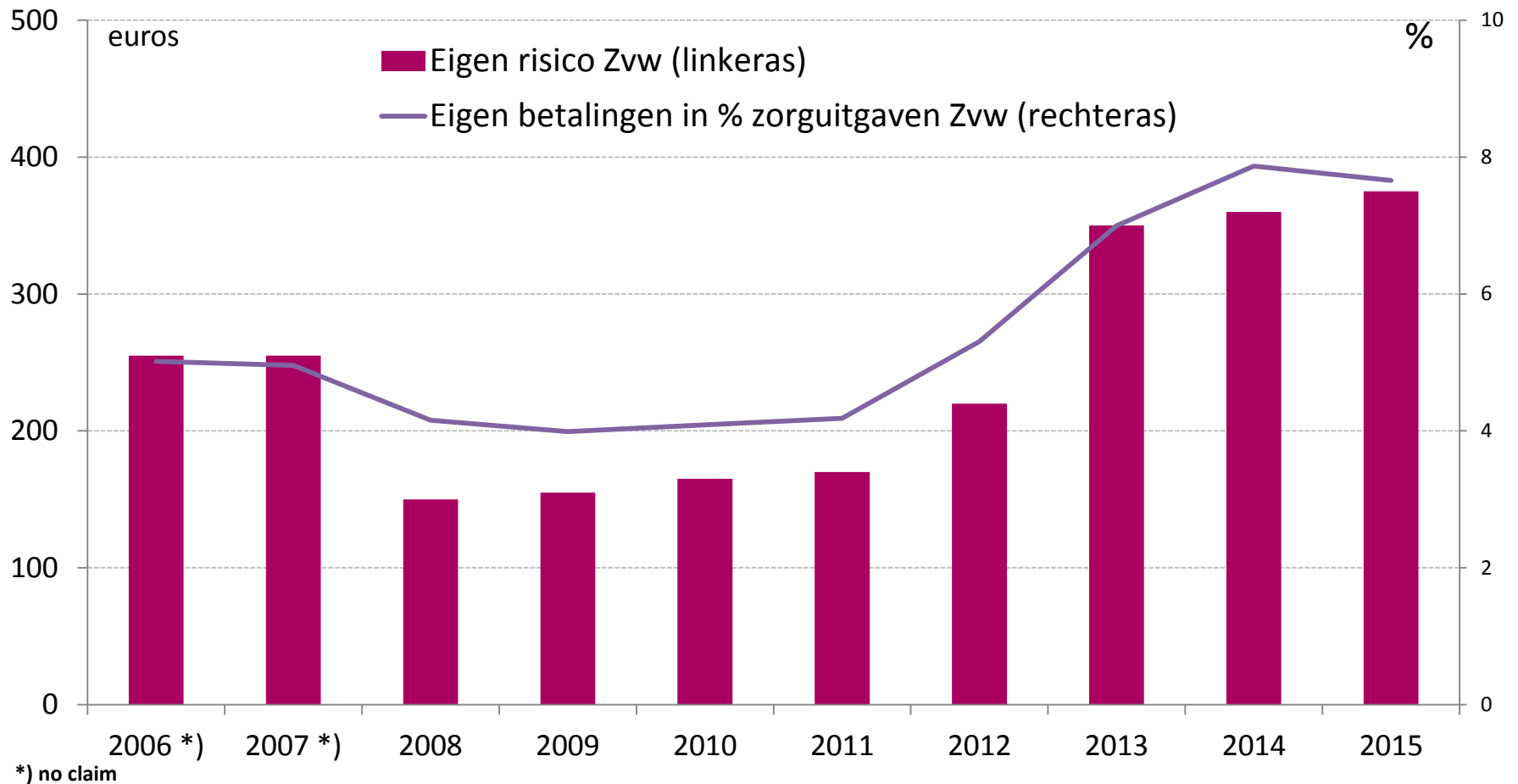

De overheid

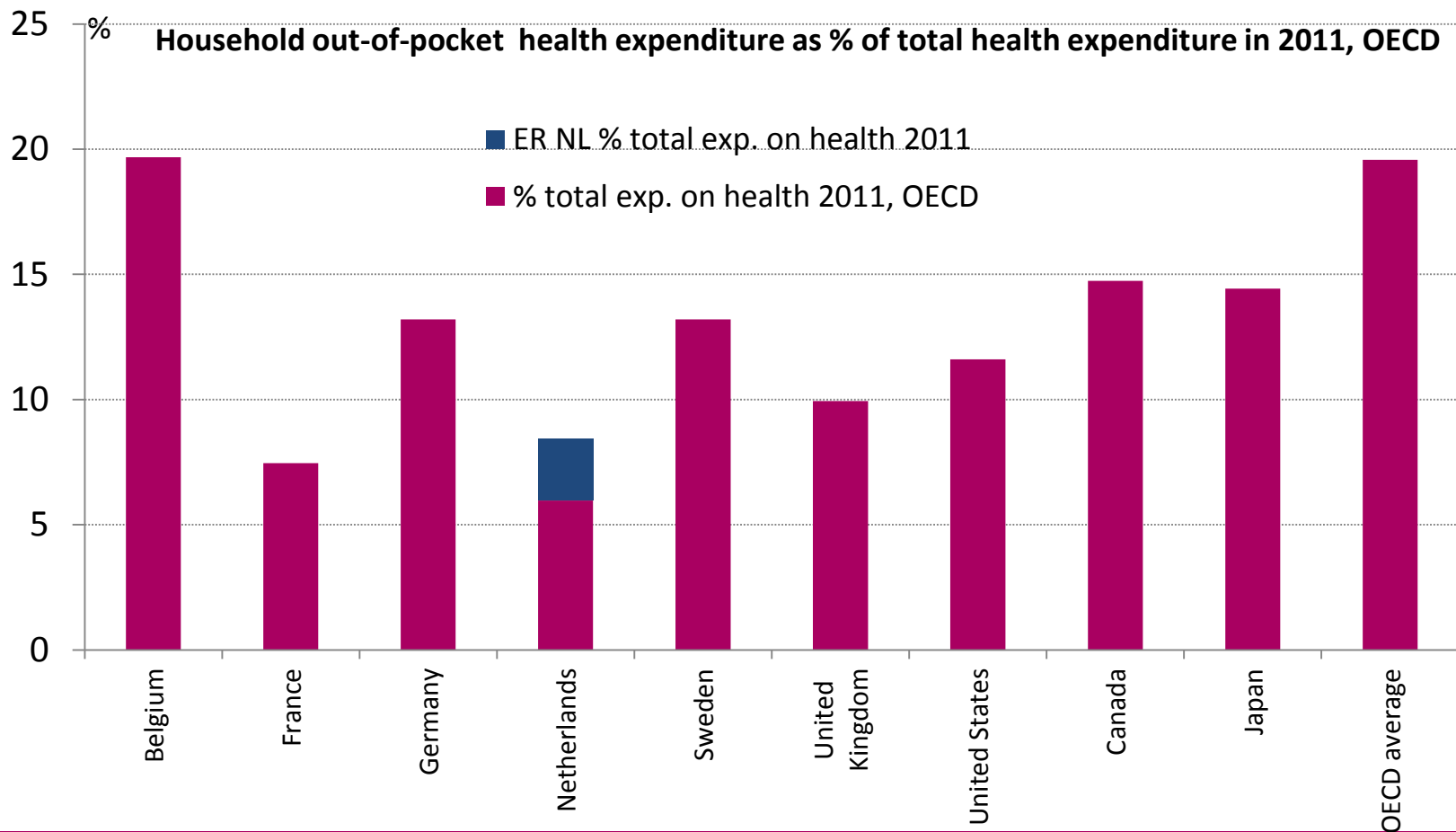
Eigen betalingen in de zorg nemen toe

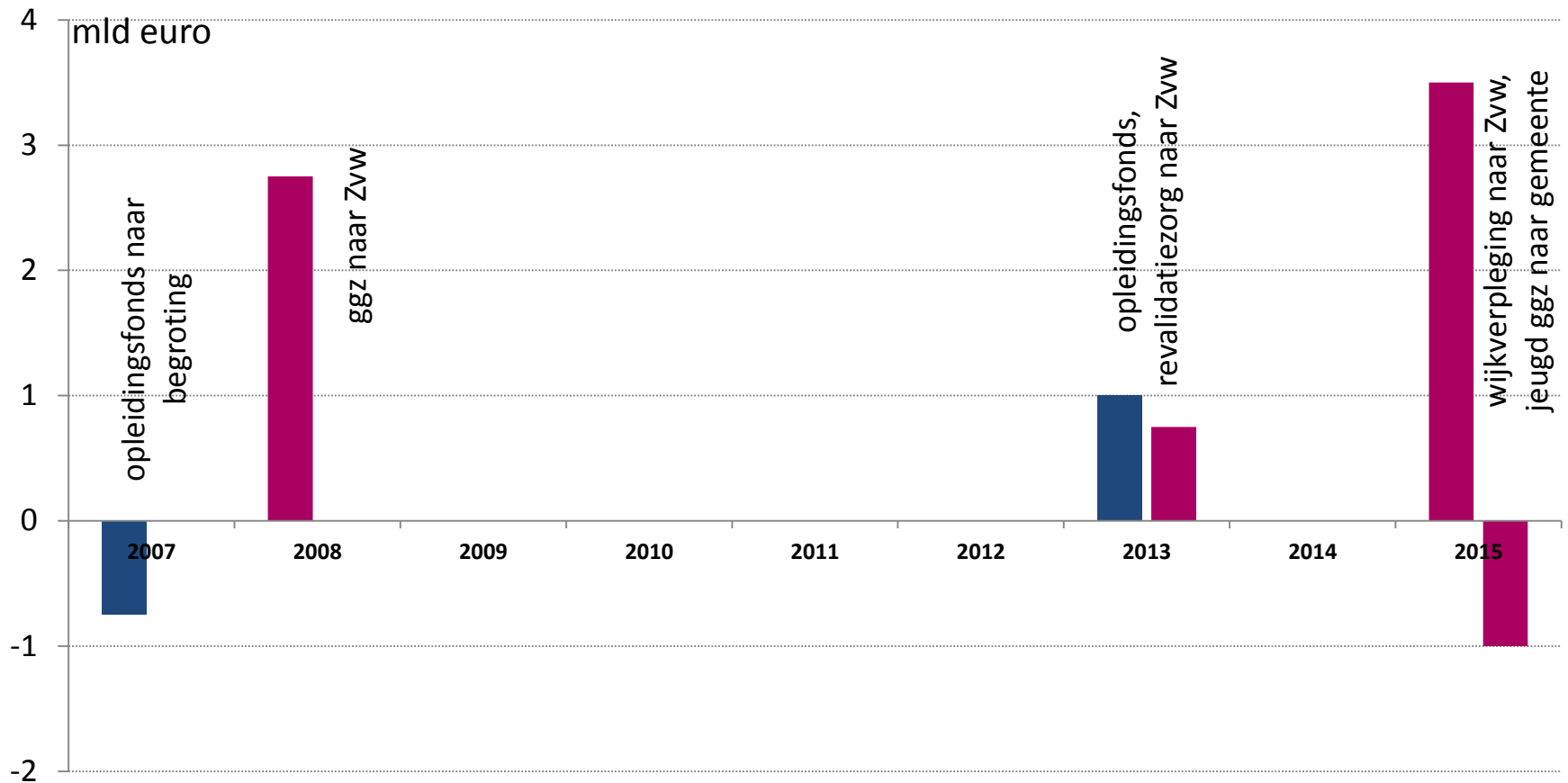

Eigen betalingen in internationaal perspectief

Pakket Zvw: op zoek naar de optimale afbakening?

Pakketbeheer Zvw: kleine maatregelen

jaar	maatregel	mln euro
2008	jeugd tandzorg (naar 22 jaar)	100
	anticonceptie (vanaf 21 jaar)	70
	kraamzorg (van 44 naar 49 uur)	34
2009	slaapmiddelen	-70
	cholesterolverlagers	-97*
	hulpmiddelen	-22
2010	dyslexie	-28
2011	antidepressiva	-21
	jeugd tandzorg (naar 18 jaar)	-100
	anticonceptie (tot 21 jaar)	-32
	fysiotherapie (12 behandelingen)	-30
	stoppen met roken	20
2012	fysiotherapie (20 behandelingen)	-80
	fysiotherapie (chronische lijst)	-30
	maagzuurremmers	-58*
	stoppen met roken	-20
	dieetadvisering	-42
	aanpassingsstoornissen	-83
2013	stoppen met roken	20
	dieetadvisering	44
	mobiliteitshulpmiddelen	-20
	IVF vruchtbaarheidsbehandelingen	-30

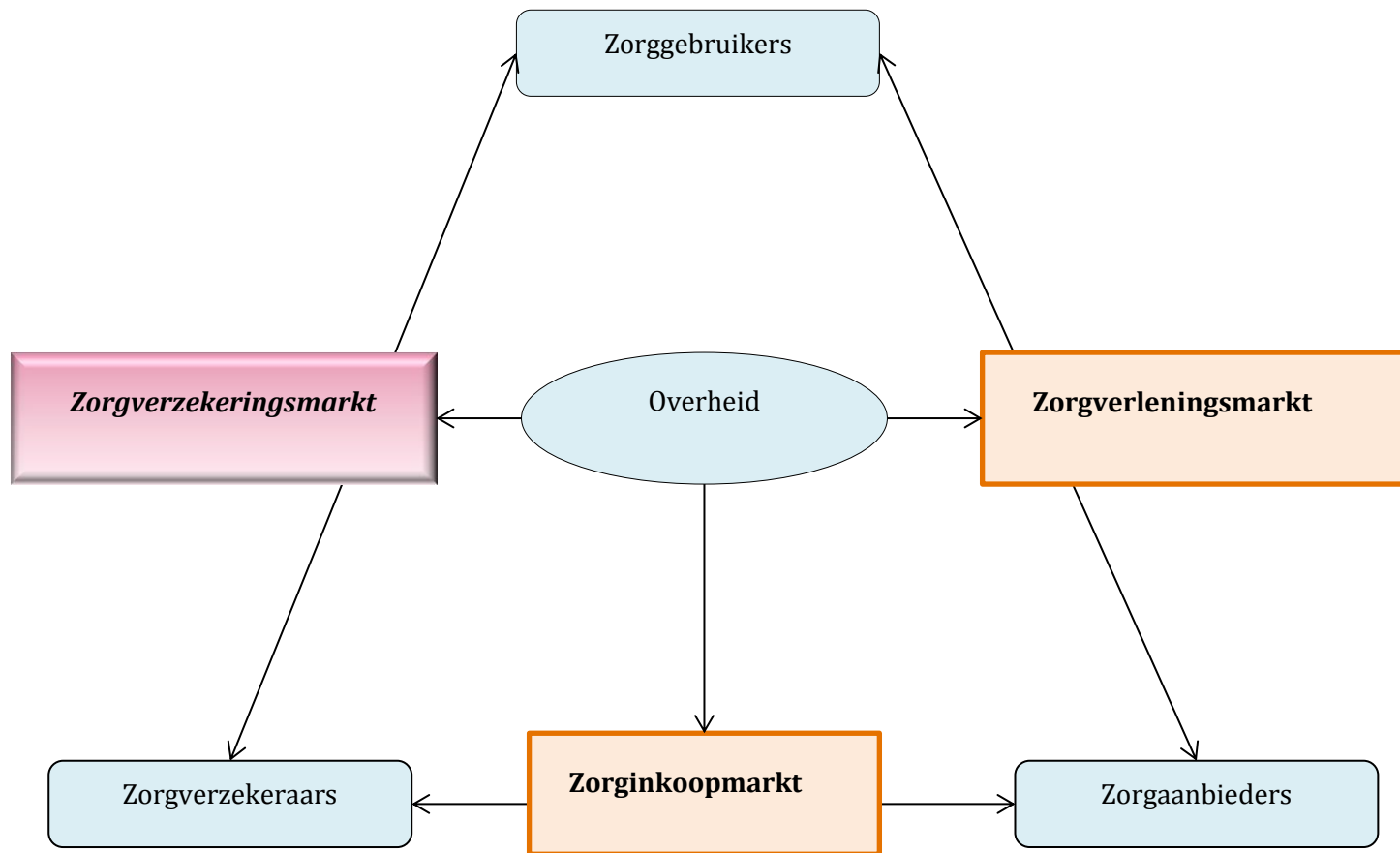

Hoofdlijnenakkoorden (met MBI)

- Herverdelingsinstrument
  - Voordeel
    - › Commitment van het veld via hoofdlijnenakkoord
    - › Meer controle op totale zorguitgaven
  - Nadeel
    - › Kortingen bij overschrijding niet altijd eerlijk
    - › Prikkelt aanbieders juist tot meer volume, hogere prijzen

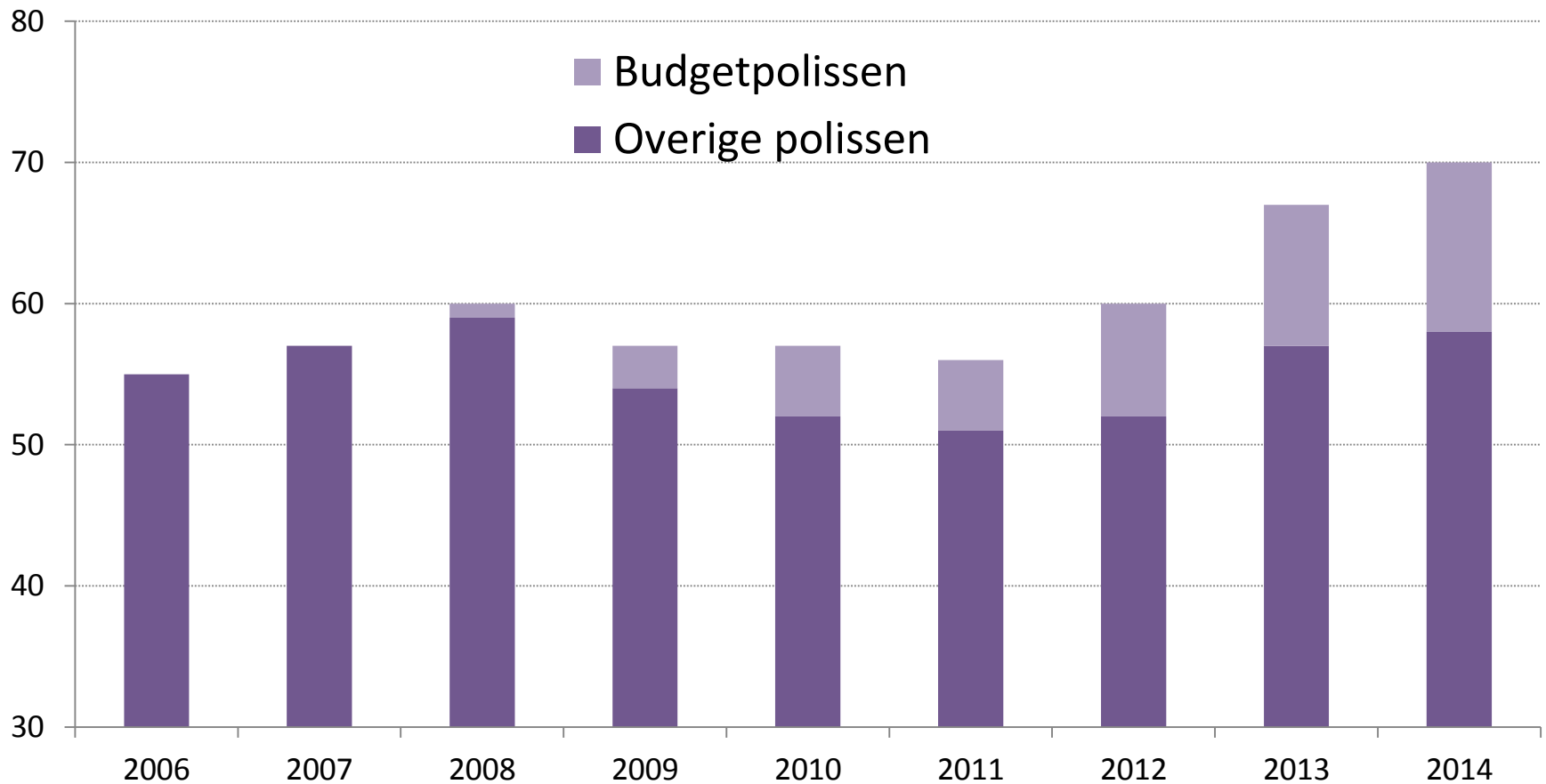

De zorgverzekeringsmarkt

Steeds meer polissen op de markt

Verbetering risicoverevening Zvw

Verbetering ex-ante verevening

- 2008 sociaal economische status (SES)
- 2012 meerjarige hoge kosten
- 2012 afschaffing macronacalculatie

Zorgenkindje: GGZ

Afbouw ex-post verevening vanaf 2012

- toename risicodragendheid verzekeraars

Risicoverevening <-> Risicoselectie

Probleem: gezonden worden overbetaald

- potentie voor risicoselectie
- bv studenten minder compensatie in 2013
  - > geen reclame ZEKUR-polis meer

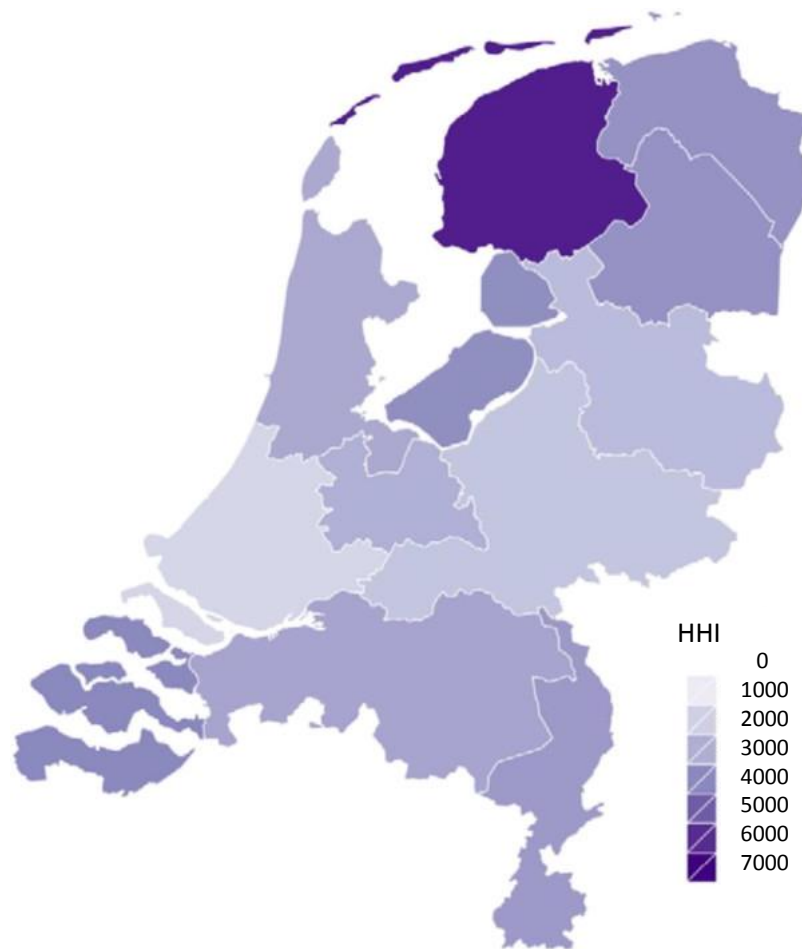
Nieuw onderzoek VWS

- Betaal andere categorieën over, zoals (chronisch) zieken
  - Risicoselectie op (chronisch) zieken?
  - Vergroot prikkels voor efficiency chronische zorg
  - Vergroot prikkels om chronisch zieken, chronisch ziek te houden....

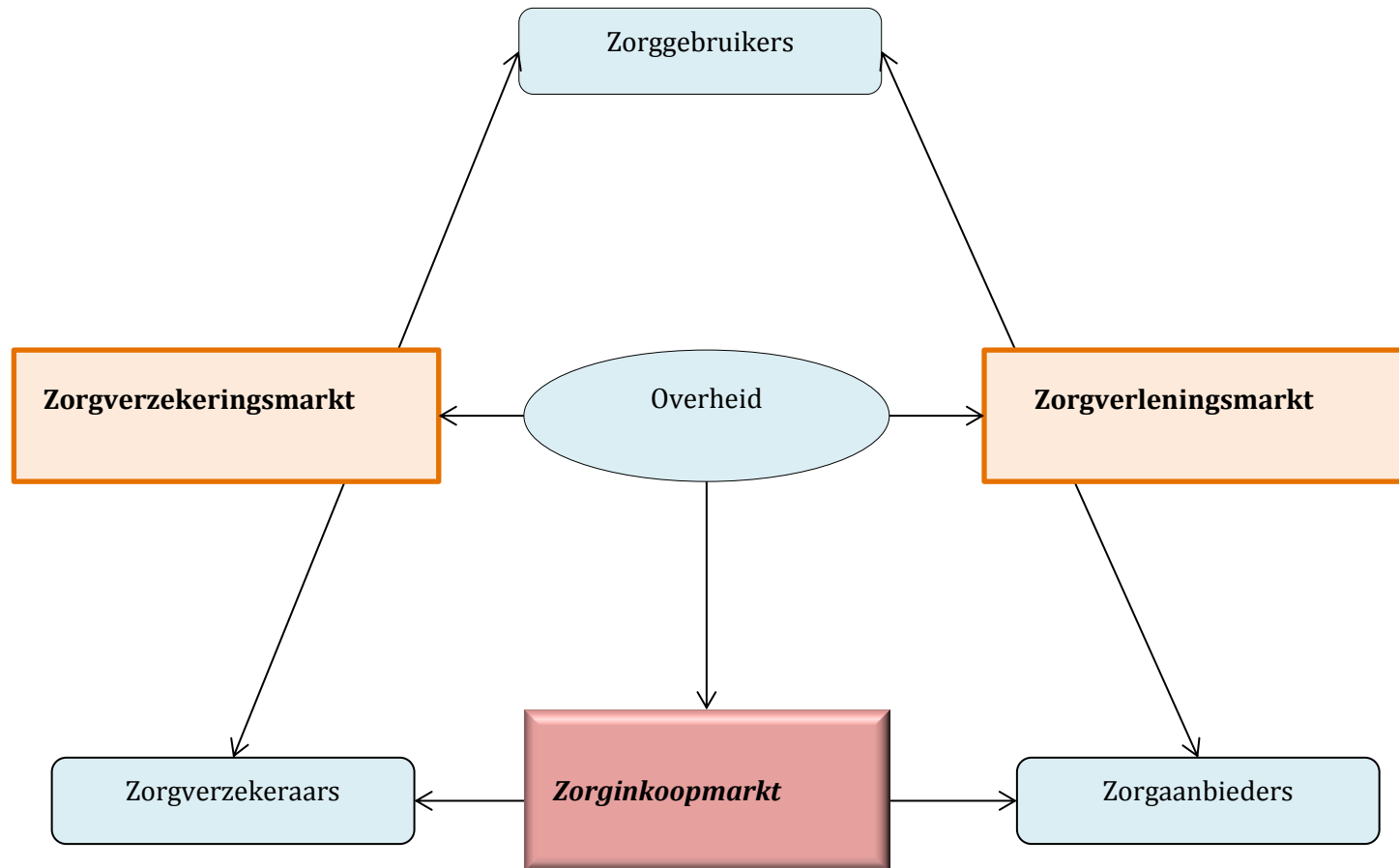
Concentratie Zorgverzekeringsmarkt

Mikkers and Ryan *BMC Health Services Research* 2014

De zorginkoopmarkt

Successen zorgverzekeraars

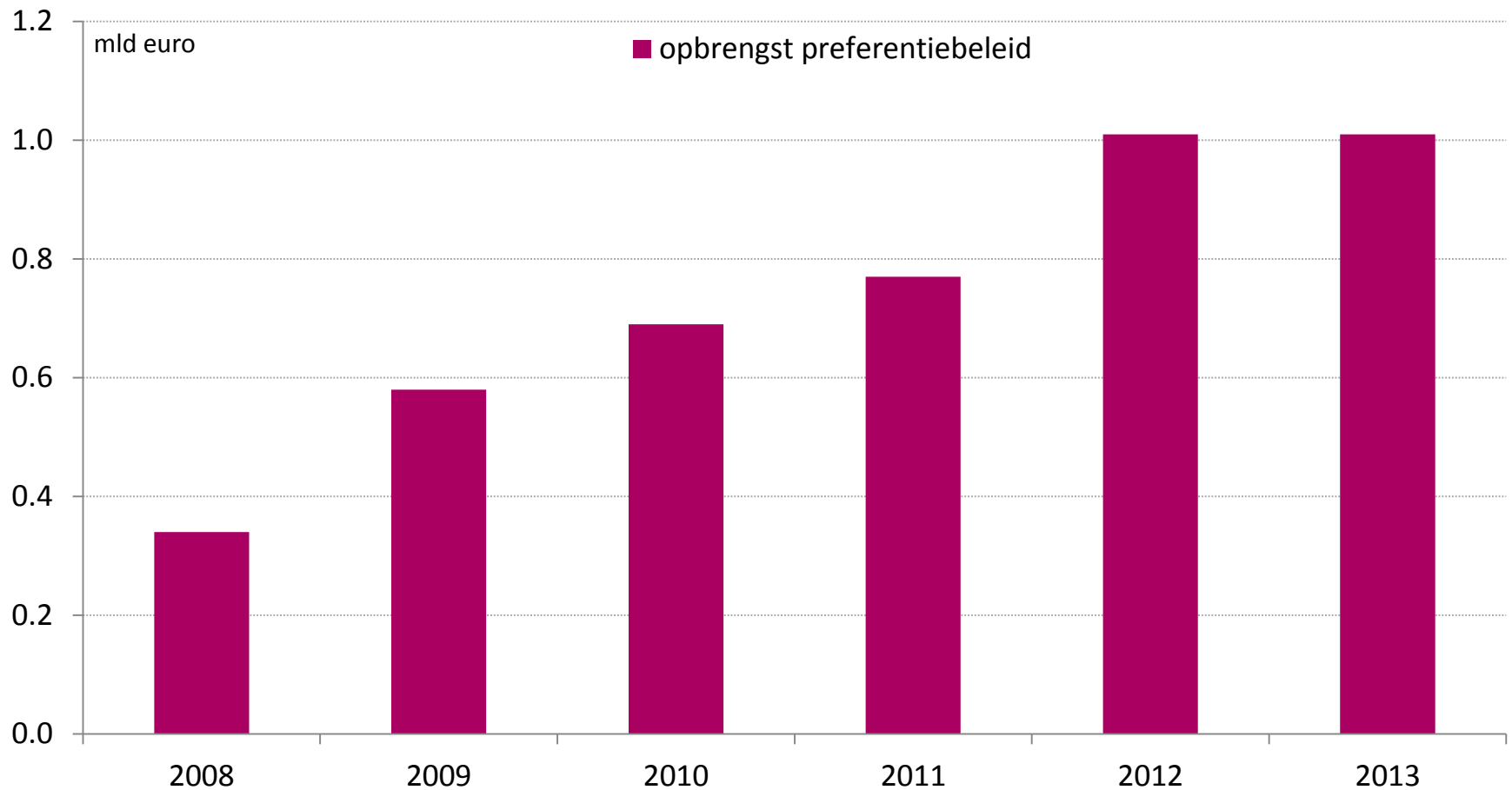
- Preferentiebeleid
- Hulp en verbruiksmiddelen
  - Typisch twee markten waar **transparantie** groot is

Successen nog te behalen (toekomstmuziek):

- Vergroten transparantie
  - op andere meer complex markten (ziekenhuizen, ggz etc.)
- Nieuwe contractvormen
  - Nieuwe betalingssystemen die kwaliteit, coordinatie en efficiency stimuleren

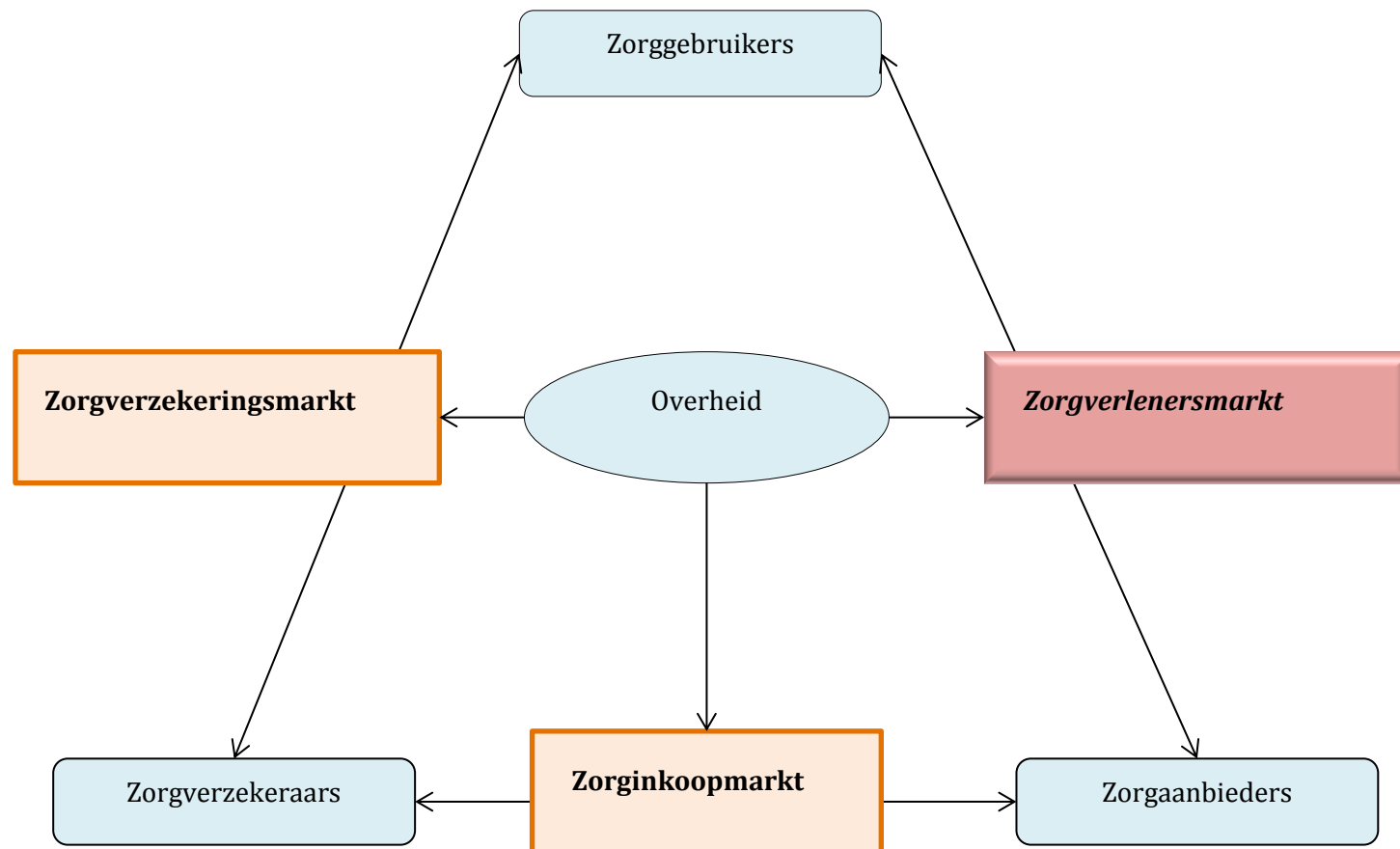

Opbrengst preferentiebeleid geneesmiddelen

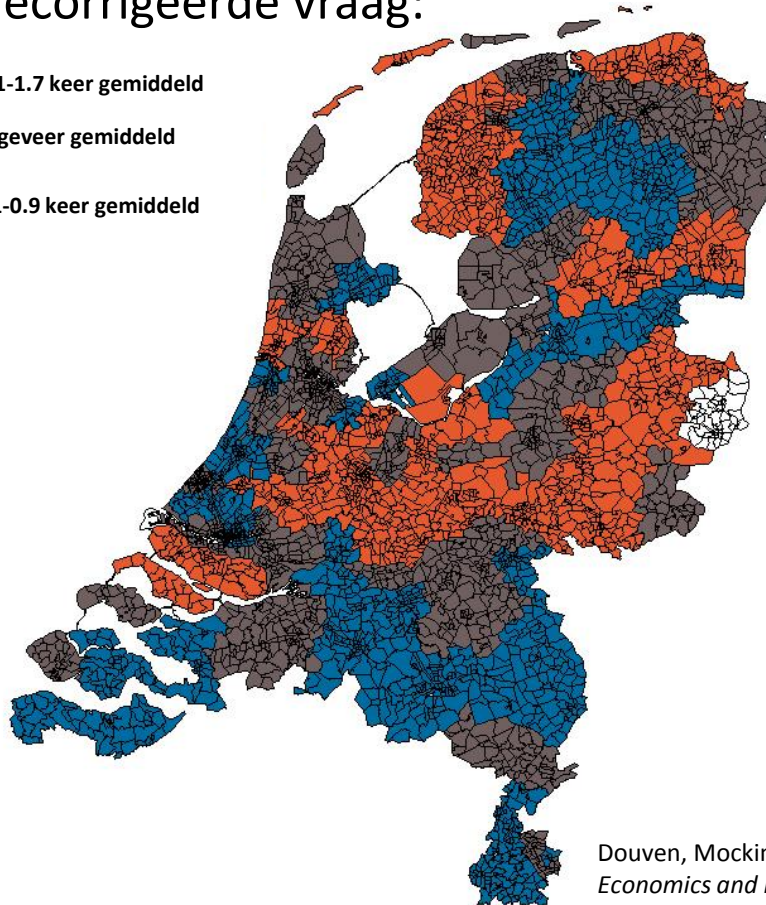
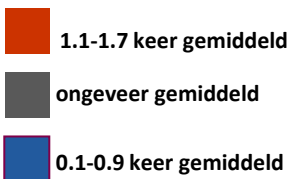
De zorgverlenersmarkt

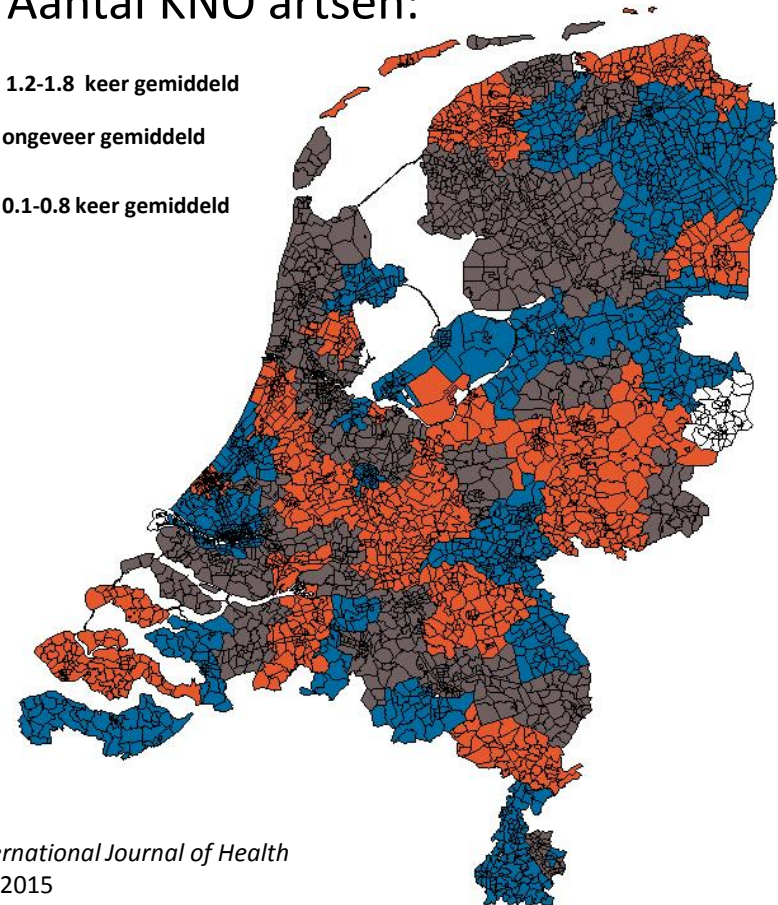
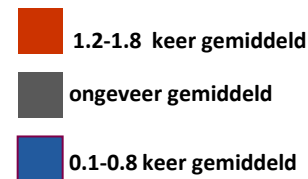

Effectieve Zorg? Aanbodgeïnduceerde zorg

Gecorrigeerde vraag:

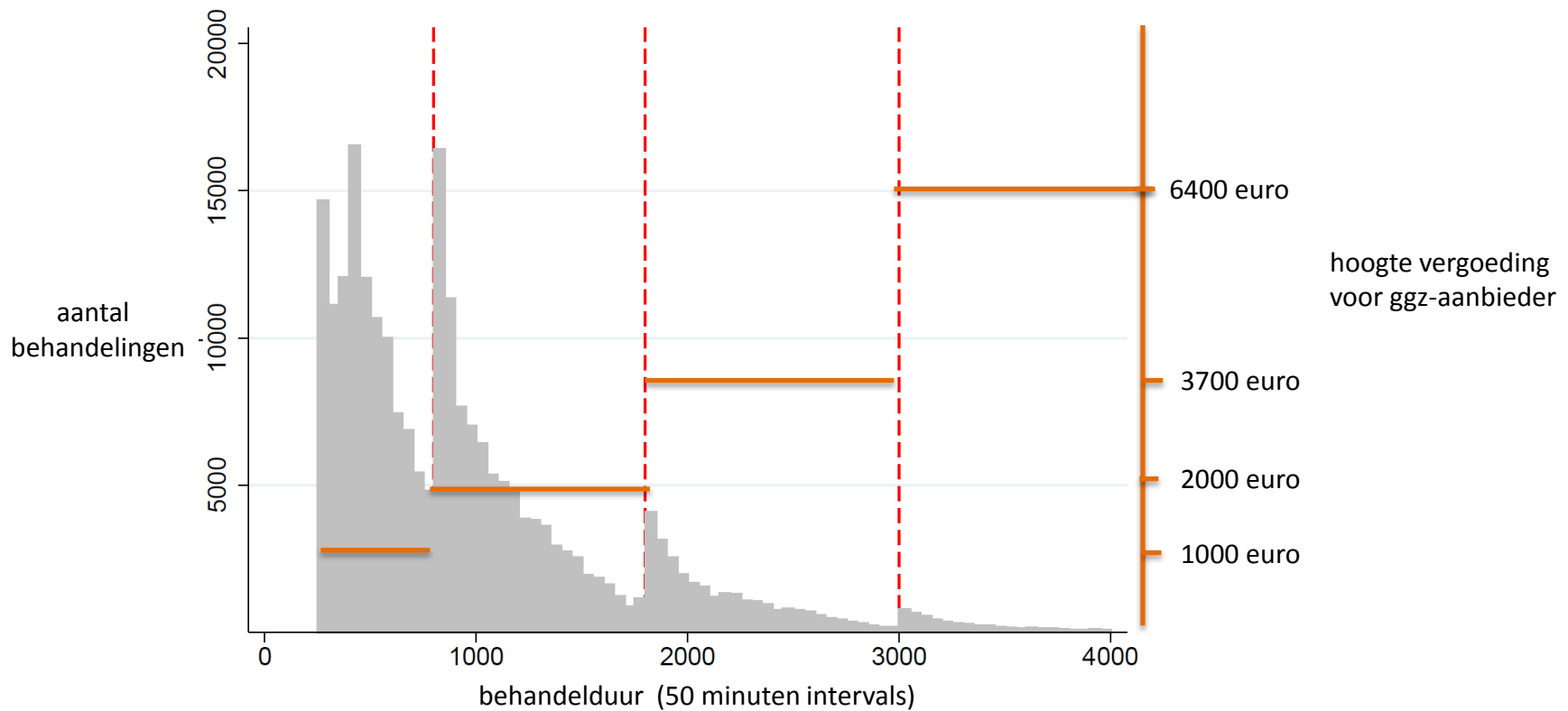
Aantal KNO artsen:

Douven, Mocking, Mosca, *International Journal of Health Economics and Management*, 2015

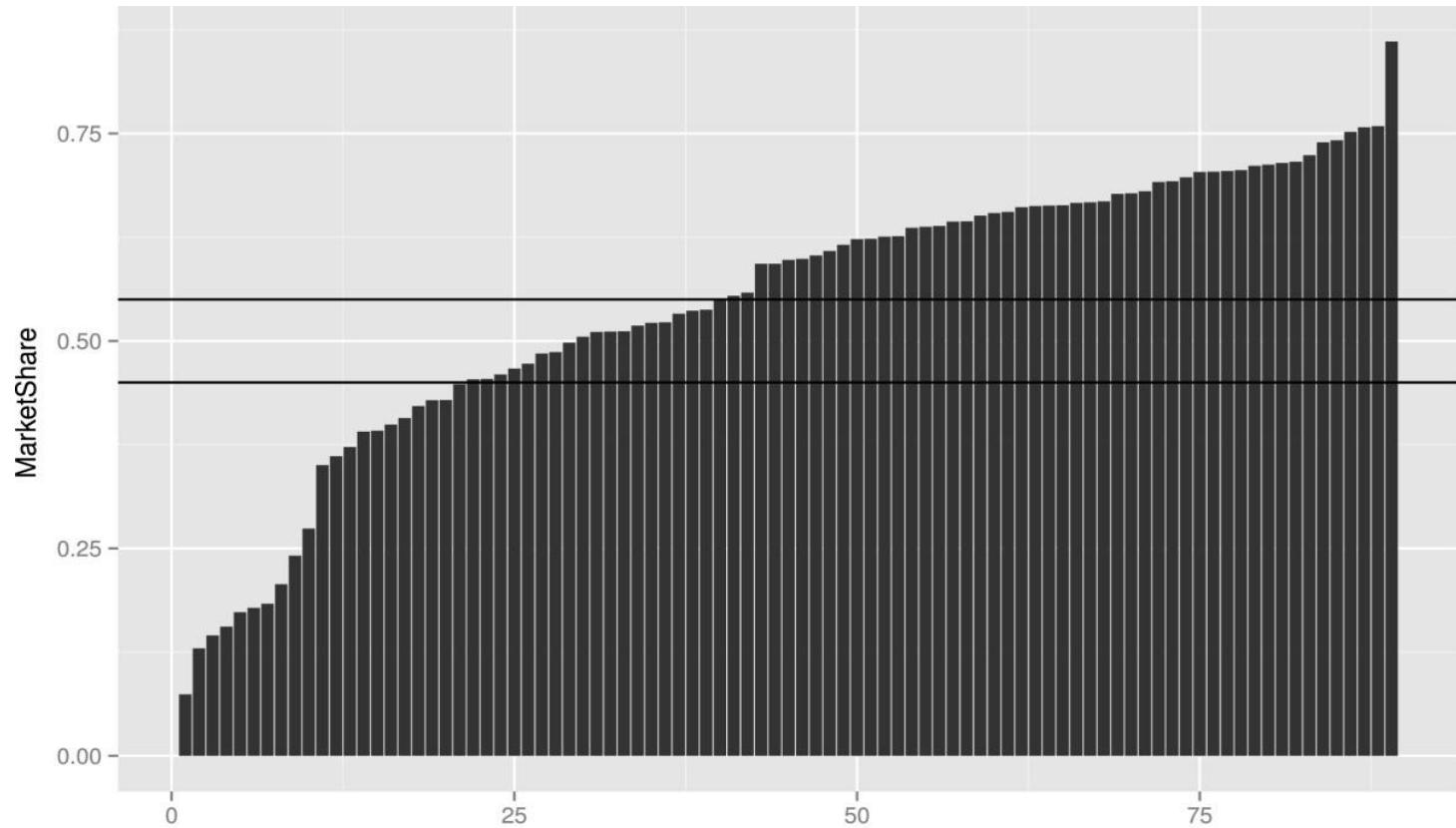
Financieringsprikkels belangrijk: voorbeeld GGZ

Douven, Remmerswaal, Mosca, *Journal of Health Economics*, 2015

Marktaandeel Ziekenhuizen

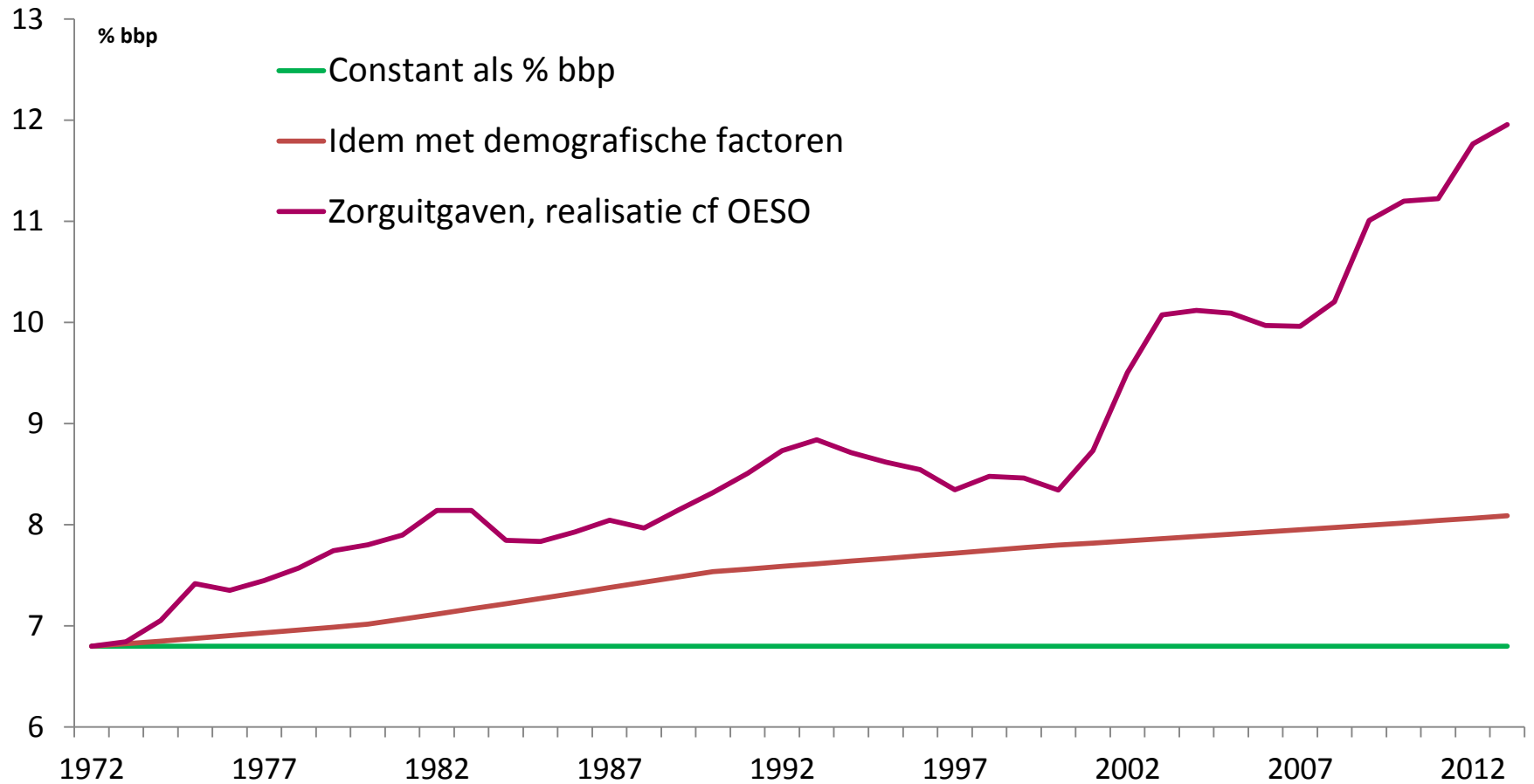
Ziekenhuizen geordend op grootte marktaandeel

Mikkers and Ryan *BMC Health Services Research* 2014

Totale zorguitgaven in %bbp

Solidariteit hoge-lage inkomens (% levensinkomen)

Totale zorg (Zvw + AWBZ)			
Opleidingsniveau	VMBO	MBO/ HAVO/ VWO	HBO/ WO
Zorggebruik	33,7	17,4	10,6
Zorglasten	23,1	22,7	20,5
Netto-gebruik	10,5	-5,3	-9,9

Solidariteit onder druk bij trendmatige groei zorguitgaven

Stijging lasten (% bruto levensinkomen)

Opleidingsniveau	VMBO	MBO/ HAVO/ VWO	HBO/ WO
Niveau 2011	23,1	22,7	20,5
Zorglasten in 2040			
- hogere nominale premie	39,3	34,7	28,5
- hogere inkomensafhankelijke premie	33,7	33,3	31,1
- huidige 50/50 premiemix	34,5	33,5	30,5

Ter Rele, van der Horst, 2013, CPB Achtergronddocument bij CPB Policy Brief 2013/01

Enkele aanknopingspunten voor beter zorgstelsel

- Gestandaardiseerde kwaliteitsinformatie is nodig voor betere keuzes.
- Centraal gestuurde platforms om jaarlijks keuzeproces voor polissen te verbeteren
- Curatieve GGZ uit de Zvw?
- Experimenteren met verschillende vormen van contractvrijheden tussen zorgaanbieders en verzekeraars voor een betere zorginkoop.
- Beoordeel fusieverzoeken op de ziekenhuismarkt strenger